

Komunikat w sprawie nowych zasad stosowania szczególnych środków ograniczających

Generalny Inspektor Informacji Finansowej informuje, że od dnia 13 lipca, w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, obowiązują nowe zasady stosowania szczególnych środków ograniczających.

Przepisy rozdziału 10 ustawy zmieniają, uzupełniają i doprecyzowują dotychczasowe uregulowania w tej kwestii.

Zakres regulacji:

Uregulowanie ustawowe dotyczy aktualnie wyłącznie szczególnych środków ograniczających, o charakterze finansowym, które polegają na zamrażaniu wartości majątkowych oraz ich nieudostępnianiu, stosowanych w celu przeciwdziałania terroryzmowi i finansowaniu terroryzmu.

W tym zakresie instytucje obowiązane są zobligowane do stosowania szczególnych środków ograniczających wobec osób i podmiotów wskazanych na:

- 1) listach ogłaszanych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych wydanych na podstawie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych, dotyczących zagrożeń dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa spowodowanych aktami terrorystycznymi, (w tej chwili jest to lista, o której mowa w pkt 3 rezolucji 2253 (2015) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz lista, o której mowa w pkt 1 rezolucji 1988 (2011) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych),
- 2) liście osób i podmiotów, wobec których stosuje się szczególne środki ograniczające, prowadzonej przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, o której mowa w art. 120 (lista podmiotów, w sprawie których Komitet Bezpieczeństwa Finansowego wydał rekomendację, a GIIF decyzję odnośnie stosowania wobec nich szczególnych środków ograniczających w celu zapobiegania terroryzmowi oraz jego finansowaniu).

Wyżej wymienione listy publikowane będą w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Wskazać należy jednak, że niezależnie od przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, na terenie RP stosowane są przepisy rozporządzeń unijnych, dotyczące szczególnych środków ograniczających. Ponieważ rozporządzenia UE obowiązują w państwach członkowskich UE bezpośrednio, to obowiązek ich stosowania nie został przywołany w przepisach ustawy.

Listy podmiotów związanych z działalnością terrorystyczną, objętych sankcjami finansowymi na podstawie rozporządzeń Rady Unii Europejskiej określają załączniki do:

- 1) Rozporządzenia 881/2002

wprowadzającego środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z ISIL (Daisz) i z organizacjami Al-Kaidy, zawierającego listę osób wskazywanych przez Komitet 1267,

2) Rozporządzenia 753/2011

wprowadzającego środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom w związku z sytuacją w Afganistanie, zawierającego listę podmiotów powiązanych z Talibami,

3) Rozporządzenia 2580/2001

wprowadzającego środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom zidentyfikowanym na poziomie UE jako te, przeciwko którym należy stosować szczególne środki ograniczające w związku z podejrzeniem ich zaangażowania w działalność terrorystyczną (poprzedzonego Wspólnym Stanowiskiem 931/2001).

Treść ww. rozporządzeń oraz listy, o których mowa powyżej publikowane są w oficjalnym Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Można je również znaleźć w portalu EUR-Lex:

- rozporządzenie 881/2002:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32002R0881&qid=1529489844300>,

- rozporządzenie 753/2011:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32011R0753&qid=1529490181565>,

- rozporządzenie 2580/2001:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32001R2580&qid=1529490272801>).

oraz na stronie Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych:

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

Należy wyjaśnić, że obowiązek stosowania szczególnych środków ograniczających wobec osób z list ogłaszanych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (art. 118 ust 1 pkt 1) jest uzupełniający w stosunku do obowiązków wynikających z przepisów rozporządzeń unijnych, w tym znaczeniu, że ma na celu zapobiegnięcie sytuacji, w której osoba już wskazana na listach przez RB ONZ może użyć swoich wartości majątkowych i w konsekwencji uniemożliwić zastosowanie wobec niej szczególnych środków ograniczających w okresie zanim pojawi się w załącznikach do rozporządzeń unijnych.

Niezależnie zatem od przepisów ustawy, w momencie pojawienia się osoby lub podmiotu na liście stanowiącej załącznik do rozporządzenia unijnego, bezpośrednio zastosowanie znajdują przepisy stosownego rozporządzenia.

Obowiązek zamrażania i niedostępiania wartości majątkowych:

W zakresie przedmiotowym obowiązkiem objęte zostały wartości majątkowe zdefiniowane w art. 2 ust. 2 pkt 27 ustawy, bez dotychczasowego wyłączenia rzeczy ruchomych i nieruchomości. Tym samym obowiązkiem zamrażania objęto także rzeczy ruchomych i nieruchomości. Zaznaczyć jednak należy, że celem stosowania szczególnych środków ograniczających jest przeciwdziałanie

finansowaniu terroryzmu, a zatem poza zakresem uregulowania znajdują się te rzeczy ruchome i nieruchomości, które służą wyłącznie na osobiste potrzeby osób lub podmiotów i nie mogą być użyte w celu uzyskania przez nich środków na finansowanie terroryzmu.

Zakaz udostępniania:

W stosunku do obecnego stanu prawnego, w ustawie wprowadzono również - oprócz nakazu zamrożenia wartości majątkowych - zakaz ich udostępniania, polegający w szczególności na nieudzielaniu pożyczek, kredytu konsumenckiego lub kredytu hipotecznego, niedokonywaniu darowizn, niedokonywaniu płatności za towary lub usługi.

Pozostałe obowiązki związane z zamrożeniem i nieudostępnieniem wartości majątkowych:

Szczególne środki ograniczające instytucje obowiązane stosują bez uprzedniego informowania osób i podmiotów, a wszelkie dane związane z zamrożeniem wartości majątkowych lub ich nieudostępnieniem są przekazywane niezwłocznie (nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania zamrożenia lub nieudostępnienia wartości majątkowych) do GIIF.

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy i kary administracyjne:

Niestosowanie przepisów ustawy, dotyczących szczególnych środków ograniczających podlega przewidzianym w ustawie karom administracyjnym (art. 149 i 150 ustawy).

Ponadto, ponieważ zgodnie z przepisami rozporządzeń UE (art. 10 rozporządzenia 881/2002, art. 12 rozporządzenia 753/2011, art. 9 rozporządzenia 2580/2001) państwa członkowskie zostały zobowiązane do ustalenia kar nakładanych w przypadku naruszenia przepisów tych rozporządzeń, stosowanie kar administracyjnych, określonych w ustawie przewidziano również w przypadku naruszenia przez instytucje obowiązane przepisów tych rozporządzeń.